

ΣΟΒΑΡΗ ΕΛΛΕΙΨΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΗ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ ΑΠΟ ΦΟΡΕΙΣ ΚΑΙ ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΓΙΑ ΝΑ ΜΟΡΦΩΘΟΥΜΕ ΣΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

ΤΟΥ ΕΥΑΓΟΡΑ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ

Η χρηματοοικονομική παιδεία είναι κοινώς αποδεχτό πως είναι απαραίτητη γιατί μας εξοπλίζει με τις γνώσεις και τις δεξιότητες που χρειαζόμαστε για να διαχειριστούμε αποτελεσματικά τα χρήματα. Η έλλειψη χρηματοοικονομικών γνώσεων, ή αλλιώς ο χρηματοοικονομικός αναλφαβητισμός, μας απομακρύνει από το στόχο της οικονομικής ευημερίας, αφού μπορεί να οδηγήσει σε κακές προϋπολογιστικές ή επενδυτικές αποφάσεις, που επιβαρύνουν τον προσωπικό ή οικογενειακό προϋπολογισμό.

Το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου ασχολείται με το ζήτημα του χρηματοοικονομικού αλφαριθμητισμού από το 2016 και έχει εκπονήσει μια σειρά από επιστημονικές μελέτες, που καταγράφουν το μέγεθος του προβλήματος και τις αρνητικές επιπτώσεις που προκύπτουν, οι οποίες δείχνουν ότι περίπου 6 στους 10 Κύπριους μεταξύ 18-64 ετών είναι χρηματοοικονομικά αναλφάβητα άτομα, με το πρόβλημα να εντοπίζεται εντονότερα ανάμεσα στους νέους.

Τον Ιούνιο του 2022 το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε την έκθεση για την χρηματοοικονομική παιδεία στην Κύπρο και πήρε τον δρόμο της μετά και τις διαπιστώσεις για τις σοβαρές ελλείψεις της κοινωνίας σε αυτό τον τομέα η εφαρμογή μιας Εθνικής Στρατηγικής για την προώθηση του Χρηματοοικονομικού Αλφαριθμητισμού και της Χρηματοοικονομικής Παιδείας στην Κύπρο.

Στην έκθεση αναπτύσσονται το όραμα και η αποστολή της Εθνικής Στρατηγικής για την Προώθηση του Χρηματοοικονομικού Αλφαριθμητισμού στην Κύπρο, οι στρατηγικοί στόχοι και προτεινόμενες ενέργειες, καθώς και η δομή της διακυβέρνησης του νέου οργάνου/Επιτροπής που θα αναλάβει την εφαρμογή της.

Πλέον, σε τροχιά υλοποίησης εισέρχεται η Εθνική Στρατηγική

για την προώθηση του Χρηματοοικονομικού Αλφαριθμητισμού και της Χρηματοοικονομικής Παιδείας στην Κύπρο, μετά την πρώτη συνάντηση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Κυπριακής Επιτροπής Χρηματοοικονομικού Αλφαριθμητισμού και Παιδείας (ΚΕΧΑΠ), που πραγματοποιήθηκε την Τρίτη 5 Δεκεμβρίου 2023, στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου.

Στη συνάντηση συμμετείχαν ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου και πρόεδρος της ΚΕΧΑΠ, Κωνσταντίνος Ηροδότος, ο Υπουργός Οικονομικών, Μάκης Κεραυνός, η Υπουργός Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας, Αθηνά Μιχαηλίδου, ο πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου, Γιώργος Θεοχαρίδης και η Έλενα Μηνά, εκ μέρους της Υπηρεσίας Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών.

Η συνάντηση κατέληξε σε συζήτηση για τα επόμενα βήματα της ΚΕΧΑΠ, που μεταξύ άλλων είναι η ολοκλήρωση των εκκρεμοτήτων για τη δομή διακυβέρνησης και τον προϋπολογισμό, που θα επιτρέψουν την πλήρη λειτουργία της Επιτροπής. Η επόμενη συνάντηση της Επιτροπής αναμένεται να γίνει αρχές του 2024.

Μέσω της ΚΕΧΑΠ ελπίζουμε να δημιουργηθούν νέα δεδομένα για την ενίσχυση του Χρηματοοικονομικού Αλφαριθμητισμού στην Κύπρο, σε μία εποχή που η ενίσχυση των γνώσεων αλλά και της αντίληψης γύρω από οικονομικά θέματα είναι πιο σημαντική από ποτέ.

Καλέσαμε τρεις ειδικούς που ήδη έχουν εμπλακεί επί του θέματος στην πράξη, μετέχοντας σε καμπάνιες που τρέχουν διάφοροι φορείς, να καταθέσουν την άποψή τους για αυτό το καινό θέμα, απαντώντας το ερώτημα «Ποια είναι η καλύτερη επένδυση σήμερα?».

ΕΛΕΝΑ ΚΑΡΚΩΤΗ

ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΣ Α' ΣΤΟ ΤΜΗΜΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ, ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΕΠΕΝΔΥΣΗ ΣΗΜΕΡΑ

Στην εποχή της ραγδαίας τεχνολογικής εξέλιξης, τα δεδομένα και οι τάσεις στον τομέα των χρηματοοικονομικών επενδύσεων εξελίσσονται συνεχώς με γοργούς ρυθμούς, δημιουργώντας ένα περίπλοκο τεχνολογικό περιβάλλον.

Η παγκοσμιοποίηση του χρηματοοικονομικού τομέα, με την υιοθέτηση ενιαίων κανόνων και την άρση των φραγμών στην κυκλοφορία των κεφαλαίων, έχει δημιουργήσει ένα περιβάλλον αυξημένου ανταγωνισμού ανάμεσα στις εταιρείες. Παράλληλα, η συνεχής υιοθέτηση τεχνολογικών καινοτομιών, όπως FinTech, Algorithmic trading, Crypto-assets κ.α., έχει επηρεάσει δραστικά τον τρόπο λειτουργίας του χρηματοοικονομικού συστήματος.

Τα κρυπτονομίσματα και οι ψηφιακές πλατφόρμες έχουν οδηγήσει στη μαζική προώθηση επενδύσεων μέσω των Μέσων Κοινωνικής Δικτύωσης, αλλάζοντας το παραδοσιακό πρότυπο επενδύσεων και αυξάνοντας τους κινδύνους και τις προκλήσεις που ελλοχεύουν για τους επενδυτές.

Η αναζήτηση της καλύτερης επένδυσης απαιτεί πλέον όχι μόνο γνώση των αγορών και των επενδυτικών προϊόντων, αλλά και ένα συνδυασμό γνώσεων, δεξιοτήτων, στάσεων και συμπεριφορών σε χρηματοοικονομικά ζητήματα ο οποίος είναι απαραίτητος για τη λήψη εμπειριστατωμένων χρηματοοικονομικών αποφάσεων και την επίτευξη ατομικής οικονομικής ευημερίας.

ΑΝΗΣΥΧΗΤΙΚΑ ΤΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ

Τα ευρήματα πρόσφατης έρευνας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (ΕΚΚ), με τίτλο «Συμπεριφορές και Συνήθειες των Επενδυτών», επιβεβαίωσαν ότι μεγάλο μέρος των επενδύσεων γίνεται πλέον διαδικτυακά. Το επενδυτικό κοινό, και ιδιαίτερα οι νεαροί, συχνά λαμβάνουν επενδυτικές αποφάσεις κάτω από την επίδραση συμβουλών από διασημότητες και fin-influencers, βάσει διαφημίσεων στο διαδίκτυο και προωθήσεων στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης.

Συγκεκριμένα, η έρευνα κατέδειξε ότι 1 στους 3 (31%) επένδυσε αποκλειστικά με βάση τη συμβουλή fin-influencer, ενώ σχεδόν 1 στους 4 (22%) έλαβε επενδυτικές αποφάσεις βάσει των διαφημίσεων στο διαδίκτυο. Επιπρόσθετα, διαφάνηκε ότι σχεδόν 4 στους 10 (37%) επένδυσε βάσει συστάσεων από φίλους και συγγενείς, ενώ μόνο 1 στους 3 (31%) ζήτησε συμβουλές από επαγγελματία χρηματοοικονομικό σύμβουλο.

Επίσης, με βάση τα αποτελέσματα της έρευνας, 1 στους 3

(34%) παραδέχθηκε πως μετάνιωσε για επένδυση που έκανε και 1 στους 4 (26%) πως επένδυσε περισσότερα από όσα άντεχε οικονομικά να απωλέσει.

Μόλις 1 στους 3 επενδυτές έλεγξε την ιστοσελίδα της Εποπτικής Αρχής για να βεβαιωθεί ότι θα έκανε συναλλαγές με μια αδειοδοτημένη και εποπτευόμενη οντότητα.

Τα ευρήματα της έρευνας ενισχύουν τη θέση ότι η χρηματοοικονομική παιδεία αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο για την καλλιέργεια κουλτούρας που θα πρέπει να αρχίζει από την παιδική ηλικία για την απόκτηση των κατάλληλων στάσεων, συνηθειών και συμπεριφορών αργότερα στη ζωή.

ΑΣΠΙΔΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Ο ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΑΛΦΑΒΗΤΙΣΜΟΣ

Η έλλειψη χρηματοοικονομικού αλφαριθμητισμού εκθέτει το επενδυτικό κοινό σε νέους κινδύνους, όπως η παιγνιοποίηση των επενδύσεων (gamification), οι διαδικτυακές απάτες, οι ακατάλληλες για τους ίδιους επενδύσεις, ακόμη και η πίεση από το στενό οικογενειακό και φιλικό περιβάλλον (FOMO – fear of missing out).

Σε αυτό το πλαίσιο, η ΕΚΚ αναλαμβάνει και υλοποιεί σειρά δράσεων και πρωτοβουλιών για την προώθηση και ενίσχυση της χρηματοοικονομικής επιμόρφωσης του κοινού. Μέσα από στοχευμένες εκστρατείες ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης, η ΕΚΚ τονίζει τη σημασία της χρηματοοικονομικής επιμόρφωσης ως ασπίδα προστασίας για την χρηματοοικονομική ευημερία του επενδυτικού κοινού.

Το κύριο μήνυμα των εκστρατειών της ΕΚΚ είναι ότι η χρηματοοικονομική παιδεία, πρέπει να ξεκινάει νωρίς, από μικρή ηλικία, καθώς οι χρηματοοικονομικές δεξιότητες είναι ζωτικής σημασίας για τη λήψη ορθών οικονομικών αποφάσεων στο μέλλον.

Το ίδιο ισχύει και για τη διά βίου μάθηση, η οποία αποτελεί σημαντικό παράγοντα για τη διασφάλιση της χρηματοοικονομικής ανθεκτικότητας και ευημερίας των πολιτών, των οικογενειών τους και της κοινωνίας ευρύτερα.

Συνοψίζοντας, για την αντιμετώπιση των νέων προκλήσεων και κινδύνων που ελλοχεύουν, η εκπαίδευση, η συνεχής ενημέρωση και η κατανόηση του τρόπου λειτουργίας του χρηματοοικονομικού τομέα αποτελούν την καλύτερη επένδυση. Με την υποστήριξη της πολιτείας και όλων των εμπλεκόμενων φορέων, μπορούμε να καλλιεργήσουμε μια κοινωνία που θα διαχειρίζεται με σοφία τα οικονομικά της και θα λαμβάνει ορθές επενδυτικές αποφάσεις.